

NORD-BORNHOLMS UGEBLAD

Udgivet af et Interessantskab.
Ansvarshavende: Otto Gornitzka.
Telefon 74.
Trykt i Allinge Bogtrykkeri.

Udgaaer i et Aar af 17 1/2 Skræmmer
til alle Hjem i Allinge-Sandvig.
Olsker, Katsket, Ha og Kl. meusk.

Nr. 521

Fredag den 3 August 1928

11te Aarg

„Nord Bornholms Ugeblad“
trykkes i et Antal af mindst 1700 Eksempl.
og forsendes gennem Postvæsenet eller ved
vore Bud i Allinge, Sandvig, Olsker, Rats-
sker, Rø og Klansker.

Saa sluttede den sagte Sang
af Timeglassets Sand.
Han nandede for sidste Gang. —
En glad, alvorlig Mand.

Vilh. From Bertrumsen.

Taa Fodtur gennem Europa

Servus fortæller om sine
Dagbogsoptegnelser og Minder.

(Kun for Nordbornholms Ugeblad)

Man kan have sine Papirer i den bedste Orden, have de bedste anbefalinger, have de bedste Forsætter, — har man blot besøgt nogle faa Virksomheder, set Stillstanden, de mange tomme Pladser, de stillestaaende Maskiner, hørt Beklagelserne over de sløje Tider, — saa faar man ret hurtigt Indtrykket af det haabløse i at fortsætte og søger Midler til at sprede den trykkende Sindsstemning. Musik er et probat Middel, og nu i Middagsstunden trutter Militærmusikken foran Slottet. Gik derfor op i Albertinum og saa en udmærket Samling Kunstgenstande i Marmor og Gipsafsløbninger, systematisk ordnet i Afdelinger; ægyptisk, græsk, romersk og mere moderne Kunst. (Thorvaldsen og C. L. Jacobsen var ogsaa repræsenteret). Derefter i det japanske Palads og Haven og var om Aftenen en sidste Spadseretur langs Floden.

Næste Dag (7. Sept.) skinnede Solen alter og vi besluttede at benytte det gode Vejr til at gaa videre i. Gik for sidste Gang over Elbbroen, gennem det tæbyggede Neustadt, gennem Villakvarterer, forbi Vinha-
ver langs Floden mod Nordvest. —

Naede hen paa Eftermiddagen Meissen, den gamle Porcelænsby, der ligger smukt og temmelig højt, skrænende op fra Elbdalen. Øverst knejser den gamle Domkirke — et Pragtværk af gotisk Bygningskunst — og ved Siden af, paa Sløbsbjerg, det gamle Albrechtsburg, i en ejendommeligt gotisk Stil. Heroppe fra har man en dejlig Udsigt ned over Floden, Byen og Omegnen. Slottet benyttedes en Tid lang som Porcelænsfabrik, men er nu restaureret i sin tidligere Skikkelse. Nu er den bekendte Industri forlagt til Triebischdalen bag Byen, hvor henved 1000 Arbejdere finder Beskæftigelse. Meissen har c. 20,000 Indb. og flere gamle, interessante Kirker og Huse, saaledes det gamle Afrakloster, der er forbundet med Slottet med en Bro. Interessant er det gamle Slots Kirke med historiske Vægmalier; ogsaa Raadhuset og Bølgers Mindesmærke (Grundlæggeren af Porcelænsindustrien). To Broer fører over Floden, og paa Bjergskraaningerne er anlagt Vinplantager.

Overnattede i Meissen og drog næste Dags Formiddag (Søndag), medens Klokkerne ringede til Andagt videre ned ad Floddalen. Her er

meget frugtbar og smukt; men efterhaanden bliver Egnen fladere og ved en mindre Landsby forlod vi Floden og drejede ind i Landet.

Her er Masser af Frugt og billige Priser paa Fødevarer. I Oschats, en mindre By med en stor gotisk Kirke, overnattede vi. Det var en livlig Aften, thi der var Indkvartering af Militær til Fryd for Byens Ungdom — Musik, Dans og Lystighed.

Ogsaa næste Dag var det smukt Vejr, og vi fortsatte vor Vandring mod Leipzig. Egnen bliver mere og mere flad med udstrakte Marker, der, mærkeligt nok her i dette Industriland, pløjedes med Stude. —

Spiste til Middag i den lille By Luppá og ankom henad Eftermiddagen til Würzen, en noget større By, men uden videre af Interesse. Overnattede i Zu Helmath, en Villa i Udkanten af Byen, hvor vi spiste til Aften og sov godt og billigt.

Den 10. September passerede vi flere Broer, der førte over nogle Bifloder til Elben (Mulde). Terrainet er fladt og sumpet. Om Eftermiddagen naede vi Leipzig, hvis høje Fabrikskorstene og Kirkespir kunde ses i længere Afstand.

Leipzig er Tysklands tredjestørste By (c. 400,000 Indb.) og har en førende Stilling indenfor Handel og Industri. Her afholdes de bekendte Messer (Markeder) tre Gange aarlig, til hvilke Købmænd fra al Verdens Lande søtter hinanden Stævne. Vi var saa heldige at komme lige til Efteraarsmessens og undredes over dens storslåede Reklame, der udfoldedes i Byens Handelscentrum. — Leipzig er en gammel By, og i den ældre Bydel findes endnu mange smukke middelalderlige Bygninger, saaledes Raadhuset paa Alte Markt, der har en stor Sal med Portrætter af alle de gamle sachsiske Fyrster og mange andre Antikviteter, — den gamle Børs med græske Gudestatuer — Kongehuset, hvor de sachsiske Konger boede, og det gamle Borgerhus „Auerbach Hof“, hvor Faust opførtes (1530—38), og hvor der endnu i Vinkælderen findes de gamle Vægmalier om Faust Liv.

Udenom den gamle By er Fæstningsvoldene omdannede til smukke Promenader og aabne Pladser med Pragtbygninger, særlig Augustusplads med det nye Teater og Musæet — udenfor hvilket et smukt Springvand og Obelisk —, Universitetet og Biblioteket Albertina i fornem Renaissancestil, — Neues Gewandhaus, et elegant Koncertpala, Kunstakademiet og det kgl. Musikonservatorium.

I den østlige Bydel ligger det statelige Buchhändlerhaus, opført i tysk Renaissancestil, med store Sale til Forsamlinger af tyske Boghandlere og vidner om den Betydning Boghandelen har for Leipzig. Her findes ogsaa et righoldigt Musæum for Boghaandværk med interessante Samlinger af Tryksager, historisk ordnet ligesom Gutenbergs Tid og op til vore Dage. Her er Prøver paa Træsnit, Kobberstik, Litografi, Bog-

binderi etc., her er Modeller af Maskiner, fra de første, primitive, til de moderne, komplicerede.

Der findes endnu en Mængde anseelige Bygninger, f. Eks. Rigsbanken, Observatoriet, Hospitaler og store Forlystelsesetablissementer, saasom Centralhallen og Krystalpaladset.

Blandt Kirker man nævnes den ærverdige Thomaskirke og Nicolajkirken, hvis Historie skrives fra det 12. Aarh., Mathæuskirken og den smukke Peterskirke, Lutherkirken og den katolske Kirke.

Af Mindesmærker er Slegesdenkmal det mest pompose.

Sladdereren.

Det var — ja, paa et Marked i men Navnet har jeg glemt, og hvad betyder Navnet, naar blot jeg ved bestemt, hvad paa det Marked hændte? Jeg var kun fire Aar, men husker dog det hele, som om det var i gaar.

Der var en Tryllekunstner, som kaldte sig Fakir paa mægtige Plakater af brunt og graat Papir. Min Far tog mig ved Haanden, og jeg var ingen Helt, saa lidt beklemmt betraadde jeg Ali-Schermans Telt.

Han slutte først en Sabel, saa laante han en Ring, og Ringen blev forvandlet til mange sære Ting, og Ringens Ejer skældte; men Ali lo: „Min Ven vær rolig — Hokus! Pokus! — her har De den igen.“

Han gjorde andre Kunster . . . Det varede en Stund, og Egnens Bønder maaded med bred, forbavsset Mund, saa sagde Ali Scherman: — Min allersidste Kunst er den, som jeg kan takke for Kinas Kejsers Gunst,

Saa tog han fra en Æske et lille bitte Frø og laved med en Kande paa Teltets Gulv en Sø og sagde Trylleordet og lagde sig paa Knæ og gjorde sære Fagter til Fryd for Folk og Fæ.

Og se blot: Frøet bristed og grønne Kim brød frem. Hvormange? Dengang talte jeg knap og nap til fem, jeg ved kun, det var mange. Det spired, brød og brast, og Hokus-Pokus-Frøet blev til et Træ i Hast.

De grønne Stængler vred sig som Slinger ud og ind, jeg følte de var klamme og kolde mod min Kind, og deres Rod var slimet og giftigt deres Duft, de fyldte Teltets Mørke, forpestedes det Luff.

Det Frø var Hobens Sladder, et lille, giftigt Ord, som vokser og som yngler, formerer sig og groer,

og breder sig omkring os og bærer giftig Frugt, som til fornyet Udsæd af Sladder bliver brugt.
Aage Herman.

Fuglen der sang.

Der gik en Munk dybt inde i den vildsomme Skov. Da hørte han en Fugl synge. Aldrig havde han hørt saa forunderlig en Sang. Det var en eneste langtonende Trille, der blev ved og ved uophørligt.

Han stirrede henrykt og undrenede op i de høje Kroner, hvorfra Sangen kom, men det var ham umuligt at faa Øje paa den sølsomme Fugl under Løvet.

Det var, som hele den søblinkende Skov lyttede med tilbageholdt Aandedræt, og som om den klokkeklare Fløjtefrille sitrede ned fra selve Himmelskædet.

Munken lukkede Øjnene og foldede sine Hænder, hele hans Sjal var fuld af Undren og Andagt. Men pludselig for han op at sine Salighedsdrømme, og han tænkte: „Jeg vil skynde mig hjem til Klostret og hente Brødrene. Denne Sang kommer fra Paradiset. Nu klinger den som Klokkeklang langt borte bag Evighedsmuren.

Han skyndte sig tilbage gennem Skoven, men da han kom til Klostersvænget var Klostret borte, der var ikke Sten paa Sten tilbage, kun bølgende Græs og vilde Valmuer.

Han gik til Landsbyen og op ad den lange Gade, der var ikke eet Hus, som han kendte mere, og alle Ansigter var ham saa fremmede. Og hvad var det for underlige Klæder Menneskene bar?

Med bankende Hjerter gik han ind paa Kirkegården. Og hvem formaar skildre hans dybe Forfølelse! Derhenne mellem sunkne og forladne Grave fandt han alle Brødrenes forvildede og mosgrønne Ligsten. De laa der inde under Muren, i lange lige Rader, Grav ved Grav i det rødlige Aftenlys.

Da brast Munken i hellig Graad thi først nu forstod han, at der maatte været gaet Hundrede Aar, siden han hørte Fuglens Sang i den dybe Skov.

Han var en hjemløs paa Jorden, uden Slægt og uden Venner, men som han nu stod der og faldede Taarer, kom en ung Adelsmand forbi.

„Hvorfor staar du der og græder?“ spurgte han deltagende. Da fortalte Munken ham alt, uden Omsvøb, og den unge Adelsmand spærrede Øjnene op paa vid Gab og tænkte:

„Mon ikke den arme Mand er undsluppen fra en Daarekiste, hans Tale forekommer mig højt usandsynlig.“

Forts.

Selvejeren.

Han var en glad, alvorlig Mand, som brugte Tiden godt. Naar Solen lændte Dagen an, var han begyndt saa smaat. Det første røde Morgenspor erkendte han saa tidt, mens han fik vendt sin Havejord og kalket Huset hvidt.

Naar Solens gule Cirkel gled af Mosetaagen op, saa stak han Højrehaanden bred i Stokkens Læderstrop. Den kendte Morgenvej han gik i Kløvermarken grøn. Og Maalet var den graa Fabrik og Dagens Timeløn.

Men Tanken søgte, aldrig træt, sit glade Samlingspunkt: til Huset og hans Haveplet, hvor Floret stod saa ungt. Og endnu et var Aarsag til, at Sindet blev saa lyst: en god og frugtlig Kvindelid med Barnet ved sit Bryst.

Da Tema i hans Arbejdssang blev nyttet først og sidst, faldt Arbejdsdagen nok saa vrang, var den dog aldrig trist. Thi gav han Fremmedfolk sin Tid, spændt for som nogen Stud, saa kunde han med Hvid paa Hvid belate Huset ud.

Og puslede han vel tilpaa, mens Søndagsolen lo saa gyldent i hans Rudeglas og førte ved hans Bo. Og lyste Helligdagens Glans paa Murens grønne Fugt, han saa alene, det var hans, og fandt, at det var smukt.

Men Tid paa Tid til Jorden sank. Den unge Hyld fik Top. Hans Bryst blev hult

og Ryggen krænk; men han gav ikke op. I Aar og Dag blev Smerten kvall, som mindede saa tidt. Til sidst var Huset udbetalt og Hjemmet kvit og frit.

Ad Havens smalle Gang han drev, hvor Kubens Summen lød. Men Dagen efter træt han blev i Senghalmen blød.

CLOETTA'S

Fineste dansk Fabrikat
i 1/2 Kg Pakker.

Kulørt Shirting.

Shirting til Nederdele pr. m. 85 Øre.
do til Livføer prima 135 -
do hvid fra 62 -

Messens Ene-Udsalg

ved Chr. Olsen, Allinge
Telefon 100.

Alle Mennesker,

som har set, hvorledes

Bornholms Vegetabil Margarine,

fremstilles, behandles og opbevares, vil ganske uvilkaarligt forlange dette højfine Produkt til sine Maaltider. - - Alle Forretninger i Allinge-Sandvig sælger

Bornholms Vegetabil Margarine.

Er De klar over

at De kan købe originale amerikanske Arbejdssjaker hos os for kun 7 Kr. — saa længe Forraad haves.

Nordlandets Handelshus.

Forklæder.

Store kulørte Husholdningsforklæder.

Kulørte Pynteforklæder. Saa er hvide Husholdningsforklæder.

Smaa hvide Pynteforklæder.

Forklæderne er lige modtagne i rigt Udvalg og nye Faconer — indkøbt meget billigt.

Chr. Olsen Messen, Allinge
Telefon 100.

BORNA MARGARINE

er fin, frisk og velsmagende og giver

LÆKKERT SMØRREBROD

Det er endnu ikke for sent

at købe Sommerkjoler! — Se vort store Udvalg i i fikse Uldmousseliner til rimelige Priser inden De køber andre-Steder,

Nordlandets Handelshus.

Gudstjeneste og Møder

Søndag d. 5. Aug.
Ols Kirke Kl. 8, Allinge K. Kl. 10.

6-7 Personers Bil

udlejes til enhver Tid.

Billige Priser.

L. Dellgren. Tlf. 4.

Limonadepulver

5 Øre.

Allinge F. B. Larsen.
Tlf. 12.

Prima dansk

Marseille-Sæbe

40 Øre Halvkilo

Allinge Kolonial-
& Produktforretning.

Bil udlejes

til enhver Tid billigt.

Tlf. Sandvig 32.

Raadhus Havemøbler

er nu paa Lager a 50 Kr. pr. Sæt.

Vadskemaskiner

30 Kr. pr. Stk.

kan faas paa Prøve uden Købelvang.

Klemens Maskinsnedkeri.

Tlf. n. 13.

HØSALT

i 50 kg. Sække billigt

Spansk Salt

i 50 Kg. Sække og mindre Vægt.

Fineste Kjøkkensalt

anbefales til billigste Pris.

F. B. Larsen.

Overretssagfører

Bojesen Kofod, Rønne
St. Mortensgade 17.

Inkassation, Dokumentskrivning m. m.
Træffes i Hasle Onsdag Formd.

Biografen.

Søndag den 5. August Kl. 8

Istramme Tøjler

Lystspil i 5 Akter.

Hovedrollen spilles af Tom Moore
ogsaa kaldet „Amerikas Alstrup.“

En brugt Seng

og et Klædeskab er til Salg.

P. A. Juul, Olsker

Erindringsliste.

Borgmesterkontoret 2-4 Eftm.
Sparekassen 10-12 og 2-4.
Branddirektøren do.
Stempelfilial i Sparekassen. 10-12, 2-4
Dampskibsexpeditionen, aaben ved Ski-
benes Ankomst og Afgang Tirsdag
og Fredag Efterm., Mandag og
Torsdag Form.
Distriktslægen 8-9 og 2-3.
Polkebogsamlingen paa Raadhuset:
Udlaan hele Aaret: Tirsdag 3-4, Fre-
dag 7-8, Læsestuen hver Dag til Kl. 9
Hjælpekassen: Formd., O. Thorngren.
Kasserer Snedker Chr. Lind, Sandvig.
Jernbanest. er aaben for Gods 8-12, 2-6
Køkkenskontoret 10-11 og 2-4.
Laane- & Diskontobanken 2-4 Eftm.
Postkontoret: Søndage 9-12 og 2-6
Sognepræsten Tirsdag og Fredag 6-7.
Skandinavien-Amerikalinien:
Agent Otto Gornitzka,
Statsanstalten for Livsforsikring ved Chr.
Olsen, Messen, Kontortid 1-4 Em.
Telegrafstationen 9-12 og 2-4.
Toldkammeret 8-12 Form., 2-5 Efterm.
Klemens Jernbanestation 8-12 Fm.
2-6 Eftm.

Straahatte.

Det største Udvalg og de billigste Priser vil De finde
hos os. Hatte til Arbejdsbrug fra 1 Kr. 80 Øre.

Nordlandets Handelshus.

MAGASIN DU NORD

Ekstra Salg

Restlageret af Sommerkonfektion
udsælges nu til betydeligt nedsatte Priser

Frakker og Spadseredragter mindste Rabat 20 pCt.

9 Stk. marine og kulørte Spadseredragter til
unge Piger, 14-16 Aar, udsælges for 9,85 pr. Stk.

Alt i Vaskekjoler. Frotte, Volle, Zephyr osv. 20 pCt. R.

5 Stk. hvide Voilkjoler, størr. 38-40-42. 5,00 pr. Stk.

Hvide Voilbluser, størr. 38-40, 1,50 pr. Stk.,
øvrige Størrelser fra 2-5 Kr.

Mørke, kulørte Flonelsbluser, størr. 42-44. pr. Stk. 2,00

Lyse, sribede do., alle størr., 4,25 pr. Stk.

Nogle kulørte uldne Nederdele 4,85 pr. Stk.

Leverandør til Vare- og Landbrugslotteriet.

Uld og uldne, strikkede, vaskede Klude tages i Bytte
til højeste Dagspris.

Magasin du Nords Udsalg

Tlf. 5. — Allinge — Tlf. 5.

Victor Planck

Klemensker. Skotøjsforretning

Udsalg af godt Skotøj til smaa Priser.
Reparationer udføres smukt og solidt.

Gode Materialer.

Gode Ridestøvler haves altid
paa Lager.

Nye Bunde sættes i Træsko.

A. Munch.

Telefon nordre 47.

Fluefangere

10 Øre Stykket

F. B. Larsen.

Olsker

Kommuneskat for 1. Halvjaar
1923-24 bedes indbetalt inden 1ste
August. derefter vil Restancelster
blive skrevet og Renter tillagt.

Sognerandet.

Frote til Kjoler og Bluser

faar De bedst og billigst hos os
Fine Monstre fra 2,10 pr. m.

Nordlandets Handelshus.